

PRESSENS
FAGLIGE UTVALG

PFU-SAK NR. 059/18

KLAGER: Sven Jarle Knoll
PUBLIKASJON: Drammens Tidende
PUBLISERINGSDATO: 09.12.2017
STOFFOMRÅDE: Diverse
SJANGER: Nyhet
SØKERSTIKKORD: Kildekritikk og kontroll av opplysninger, saklighet og omtanke, identifisering, bildebruk, samtidig imøtegåelse
REGISTRERT: 29.01.2018
BEHANDLET I PFU: 19.06.2018
BEHANDLINGSTID: 140 dager
PFU-KONKLUSJON:
HENVISNING VVPL.:
OMTALE/ANONYM.:
MERKNADER: Parallele klagesaker mot div. medier (sak 013-014/18, sak 052-059/18)

SAMMENDRAG:

Drammens Tidende (DT) publiserte **lørdag 9. desember 2017** en nettartikkel med tittelen «**Politiet og NAF advarer mot bruktbilforhandleren Autopris AS fra Fredrikstad**». Artikkelen var illustrert med bilde av bruktbildeforhandleren, og i bildeteksten sto det:

«- FEIL: Jarle Knoll benekter at selskapet hans forsøker å lure kunder. Bildet er fra 2009.»

I ingressen sto det:

«Det er svært sjelden at NAF går ut med en advarsel mot navngitte bilforhandlere. Etter en rekke klager gjør de nå nettopp det – mot Sverre Jarle Knoll sitt bilforhandlerfirma Autopris AS i Fredrikstad. – Vi gjør alltid opp, sier forhandleren selv.»

I brødteksten ble det referert (og lenket) til magasinet Motors omtale av advarselen:

«I en artikkel publisert på nettsiden motor.no advarer både politiet og leder i NAF Advokat om å 'utvise forsiktighet' rundt to navngitte bilforhandlere. Ett av firmaene er Autopris AS, der Fredrikstad-mannen Sverre Jarle Knoll eier 50 prosent og fungerer som daglig leder, mens kona eier resten.»

Vigdis Svennungsen, leder i NAF Advokat (NAFs egen advokatavdeling) ble sitert om årsaken til advarselen:

«- Bruktbilfirmaene signerer kontrakter med private bruktbilselgere. Kundene leverer fra seg bilen, og blir lovet at pengene samtidig blir overført. Men pengene kommer ikke (...).»

Videre ble det vist til at Fredriksstad Blad (FB) noen uker tidligere var i kontakt med en kvinne, som **«slet med å få pengene etter å ha solgt en bil til firmaet for nesten 20.000 kroner»**. Hun hadde uttalt seg anonymt om saken til FB:

«- Jeg måtte true med anmeldelse og å gå til avisen. Da ble plutselig pengene utbetalt. Men det var først etter flere uker og en rekke telefonsamtaler. Jeg har hørt mye om firmaet i ettertid, og forstår ikke hvordan noen kan få lov til å holde på slik, sier hun.»

Det ble også referert til at flere NAF-medlemmer ifølge Motor.no skal ha blitt lurt, og at FB også tidligere har hatt kontakt med personer som har klaget etter handel med Knoll.

Under mellomtittelen **«Flere anmeldelser i høst»** ble krimsjef ved Fredrikstad politistasjon sitert:

«- Det stemmer at vi har mottatt flere anmeldelser mot dette firmaet så sent som i høst. Men anmeldelsene har blitt trukket etter at forhandleren har gjort opp for seg etter at anmeldelsen er levert, sier Albertsen.»

Videre fremkom det at krimsjefen anmoder folk om å utvise forsiktighet **«når man inngår avtale med firmaet»**:

«- Det er vanskelig for oss å konkludere med noe siden de anmeldelsene er trukket, men det er åpenbart at man her driver med slurvete forretningsdrift. Derfor er det også all grunn til å advare og oppfordre eventuelle kunder til å være påpasselige med kontrakter og lignende. Vær forsiktig, sier han.»

Under mellomtittelen **«Knoll svarer»** ble det opplyst at FB har vært i kontakt med daglig leder i Autopris AS som kun ville besvare avisens spørsmål per epost. Det ble i den sammenheng blant annet gjengitt følgende spørsmål og svar:

**«- FB har vært i kontakt med flere som har slitt med å få utbetalt oppgjør fra Autopris AS - som vi vet at du har en rolle i. Politiet bekrefter også at det har vært flere anmeldelser over årene. Hva er din kommentar til det?
- Hva betyr 'en rekke anmeldelser'? De anmeldelsene over årene som har gått og som jeg har blitt orientert om, gjelder helt spesielle enkelttilfeller og handler utelukkende om privatrettslige tvister. Stort sett har de endt med at motparten har akseptert vårt syn, men vi justerer oss også når vi etter en vurdering finner at de er riktig. Vi gjør alltid opp våre forpliktelser i forbindelse med de bilkjøpene vi gjør.»**

Det fremgikk at Knoll også var spurt om NAFs advarsel mot selskapet hans, og han ble sitert på hva han synes om artikkelen:

«- Artikkelen stemmer ikke. Akkurat nå har jeg mest lyst til å legge ned hele virksomheten. Når det er så lett å få journalister til å skrive slik, så mister jeg all lyst og motivasjon.

Knoll fremholder at han på ingen måte ønsker å lure kundene sine på noen måte. - Jeg vet kun om politianmeldelser som er kommunisert meg og de er henlagt og i en av dem ble anmeldelsen trukket så vidt jeg har forstått. For de sakene jeg kjenner til skulle det bare mangle at de ble henlagt. Avtalene vi inngår er ikke vanskelig for noen å forstå og vi forklarte oppgjørsmekanismen når vi inngikk avtalene, sier han.»

Helt til slutt i artikkelen skrev avisen for øvrig at FB og flere andre Amedia-aviser stopper annonseringen fra Knolls firma som følge av NAFs og politiets advarsel.

KLAGEN:

Klager er daglig leder av Autopris AS. Han mener Drammens Tidende har brutt følgende punkter i Vær Varsom-plakaten (VVP):

- 3.2, kildekritikk og kontroll av opplysninger
- 4.1, saklighet og omtanke
- 4.7, identifisering
- 4.10, bildebruk
- 4.14, samtidig imøtegåelse

Slik klager ser det, er han hengt ut gjennom omtalen. Han kan ikke se at det var grunnlag for å identifisere ham, og viser til at alle anmeldelser er trukket, og at det ikke er avdekket «hverken klanderverdig eller straffbare forhold». Klager skriver: «De har i realiteten ødelagt et livsgrunnlag og påført min familie en voldsom belastning.»

Klager reagerer også på bruken av bildet av ham fra 2009, der han står foran luksusbiler. Klager skriver: «[S]aken handler om gamle bruktbiler. Bildet får det til å se ut som om undertegnede profiterer på å ikke gjøre opp med sine kunder. Bildet er egnet til å stigmatisere undertegnede.»

Etter klagers mening synes redaktøransvaret i DT å være helt fraværende. Klager mener avisen ikke gjort noe for å kontrollere opplysningene før publisering, og reagerer på at den heller ikke har forsøkt å kontakte ham for samtidig imøtegåelse.

Klager skriver: «DT har uten å undersøke noe som helst publisert et stort og svært skadelig stykke for undertegnede med familie. (...) I dette tilfellet så har vi en sak hvor det spekuleres i om noen kan ha slurvete forretningsdrift, resultatet er offentlig gapestokk. Det kan umulig være slik vi vil at aviser skal opptre.»

Etter klagers mening burde politiets uttalelser i saken, om at de vanskelig kan konkludere med noe da anmeldelsene er trukket, innebære at PD var tilbakeholden med å identifisere. Klager skriver: «Aviser har en særlig plikt til å vurdere hva som er nødvendig, er det nødvendig med identifisering i en sak som Politiet i realiteten ikke vet noe om? De fleste vil selvfølgelig svare nei på et slikt spørsmål.»

For øvrig mener klager at politiet aldri har uttalt at det er «åpenbart at selskapet driver med slurvede forretningsdrift», men derimot at «det kan tyde på at selskapet har en slurvete forretningsdrift». Klager viser til vedlagte korrespondanse mellom politiet og hans advokat.

FORSØK PÅ MINNELIG LØSNING:

Partene har vært i kontakt med sikte på å løse saken i minnelighet, uten at dette har ført fram.

TILSVARSRUNDEN:

Drammens Tidende (DT) opplyser at den påklagede artikkelen er utarbeidet av Fredriksstad Blad (FB), og at den bygger på en artikkel publisert i bladet Motor.

DT skriver at bakgrunnen for å publisere «bygget på at det var av nyhetsmessig interesse at både politiet og NAF advarte mot en bilforhandler», samt at «Knoll har bekreftet overfor oss at han utøver forretningsvirksomhet i drammensområdet». Slik DT ser det, er artikkelen «viktig fra et forbrukermessig synspunkt».

Hva gjelder klagers innvending om at DT ikke har utøvd opplysningskontroll, så mener avisen at klager ikke har «reist tvil om det viktigste elementet i artikkelen, at det foreligger en begrunnet advarsel fra politi og NAF om å utvise forsiktighet med å handle med han og hans firma». Slik DT ser det, er omtalen basert på kilder med autoritet, og det vises også til FBs kontakt med kunder som har havnet i tvist med klager. DT skriver: «Grunnlaget for politiet og NAFs advarsel er gjengitt i artikkelen og Knolls uenighet er gjengitt i både ingress og brødtekst.»

Når det gjelder en eventuell feilsitering av politiet, avviser DT dette: «[P]olitiet [har ikke] foretatt noen henvendelse om presisering til Fredriksstad Blad, samt at Fredriksstad Blad er tydelig på at politiet er riktig sitert og at det foreligger understøttende dokumentasjon for at sitatet er riktig gjengitt.»

Etter DTs mening er omtalen nøktern i formen, «vinklet på sakens nyhetspoeng: En konkret advarsel til vanlige mennesker om å handle med to bilselgere som er gjengangere i klagesammenheng. (...) Saken inneholder ikke noen påstander eller vinklinger som ikke er underbygget gjennom artikkelen».

DT mener også det var berettiget å identifisere klager: «Identifisering er vurdert berettiget på bakgrunn av det uvanlige forhold at politiet og NAF av hensyn til allmenne forbrukerinteresser velger å gå ut offentlig for å advare mot en navngitt bruktbilforhandler. (...) [Vi har] foretatt en grundig avveining og funnet det berettiget å gjengi denne advarselen. Alvorligheten som advarselen er begrunnet i, samt forretningshistorikken til Knoll slik den er dokumentert gjennom Fredriksstad Blads begrunnelse til PFU [se sak 014/18, sekr. anm.], utgjør et berettiget grunnlag for å omtale saken, selv om det vil medføre en belastning for Knoll og hans selskap.»

Slik DT ser det, ville det også «være både underlig og urimelig og ikke tjene forbrukerinteresser» om saken ble anonymisert.

Hva gjelder bruken av bildet av klager, mener DT den var berettiget «ut fra en helhetsvurdering». DT skriver: «Vesentlige momenter for identifisering er at Knoll per i dag utøver forretningsvirksomhet gjennom flere selskaper og at han historisk har utført dette gjennom flere andre firma som enten er konkurs eller tvangsoppløst. Advarselen er etter vår mening like mye rettet mot Knolls forretningsvirksomhet som hans selskap Autopris AS. Dette har ut fra vår vurdering berettiget identifisering med bruk av bilde. Knoll er intervjuet i saken og vi kan heller ikke se at vår bruk av bilde i denne saken bryter med pressens praksis i tilsvarende saker.» (DT opplyser også at bildet ble fjernet etter publisering, etter en ny vurdering.)

DT kan heller ikke se at det skulle innebære noe presseetisk overtramp å bruke et arkivbilde av klager: «Det fremkommer av bildeteksten at bildet er et arkivfoto fra 2009. Bildet er etter vår vurdering saklig begrunnet i Knolls forretningsvirksomhet. Knoll selger biler i både luksusbilsegmentet og rimeligere prisklasser. At Knoll også selger biler i rimeligere prissegment kommer tydelig fram gjennom faksimile fra finn.no som er gjengitt i artikkelen.»

For øvrig mener DT at retten til samtidig imøtegåelse er innfridd: «Drammens Tidendes artikkel inneholder ikke påstander, faktaopplysninger eller vinklinger som går utover innholdet i artikkelen som er gjengitt i Fredriksstad Blad. (...) Knolls imøtegåelse er presentert i ingress samt i brødtekst og gjengir en adekvat fremstilling av hans innvendinger.»

Klager har ikke hatt ytterligere kommentarer, og tilsvarsrunden ble dermed avsluttet.